

Czytelnicy „Expressu” opowiadają

Jak rozszyfrowano zagadkę hitlerowskiej „Enigmy”

DZIĘKI naszemu Czytelnikom pisze „Express Wieczorny” z 10 bm. — natrafiliśmy już na pierwszy ślad opisywanej w pamiętnikach francuskiego generała Gustawa Betrandy „Enigmy” czyli największej zagadki wojny 1939—1945.

W czasie niezwykle interesującej rozmowy z P. Czesławem Bielewskim mechanikiem precyzyjnym, a obecnie kierownikiem w Spółdzielni Zegarmistrzów i Grawerów w Warszawie dowiedzieliśmy się dużo szczegółów.

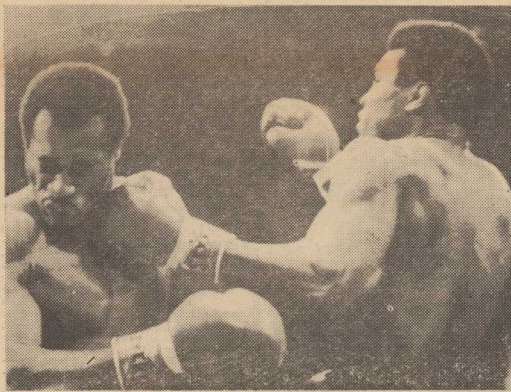
POLSKA MASZYNA DO ODCZYTYWANIA szyfrowanych meldunków wojskowych sporządzanych na hitlerowskiej maszynie „Enigma” wykonana została na zlecenie sztabu generalnego w Wytwórni Radiotechnicznej „AWA” w Warszawie, która początkowo mieściła się na Nowym Świecie 43 i 31, a następnie przeniesiona została na ul. Słepińska 25. Najprawdopodobniej o tej wytwórni wspomina gen. Bertrand, który ją odwiedził.

Z kolei uczestniczący w naszej rozmowie p. Edward Bończak, który

W REWANŻOWYM pojedynku bokserów zawodowych wagi ciężkiej stożkowym 10 bm. w Ingleswood (Kalifornia) Cassius Clay pokonał na punkty po 12 rundach Kena Nortona, który w pierwszym pojedynku w marcu br. zlamal Clay'owi szczękę.

Na zdjęciu: cios Claya ładuje na szczękę Nortona.

CAF—UPI—telefoto

jakoby byłby specjalista od nadajników radiowych również pracował w wytwórni „AWA” opowiedział nam, że widział tam gen. Gustawa Betrandy.

— Miałem 18 lat — wspomina p. Czesław Bielewski — kiedy zacząłem pracować w wytwórni „AWA” w 1939 roku i wykonywałem pierwsze części prototypu tego urządzenia, którego przeznaczenia nie znam. Była to jakby maszyna do pisania ze specjalną przystawką z

(Dokończenie na str. 2)

Junta wojskowa przejęła władzę w Chile Samobójstwo prezydenta Allende?

SANTIAGO PAP. Radio chilijskie znajdujące się pod kontrolą wojskowych, którzy dokonali zamachu stanu, nadaje muzykę wojskową i przekazuje komunikaty junty. Z ostatnich doniesień wynika, że sytuacja w całym kraju „normalizuje się”.

AGENCJE zachodnie informują o śmierci prezydenta Allende,

de, wicemistra spraw wewnętrznych Daniela Vergary i rzecznika prasowego Augusto Olivaresa, którzy mieli popełnić samobójstwo. Dotychczas junta wojskowa nie potwierdziła wiadomości o śmierci szefa państwa chilijskiego.

AGENCJE zachodnie podały, że naczelni dowódcy trzech chilijskich rodzajów broni zażądali we wtorek rano dymisji prezydenta Salvadora Allende. Prezydent odrzucił ultimatywne żądania dowódców. Zakomunikował on przez radio o próbie zamachu stanu. Radiostacja kontrolowana przez wojsko nadała o godz. 17 czasu warszawskiego, że samoloty sił powietrznych zbombardowały pałac prezydenta La Moneda w centrum Santiago oraz inne rejonny miasta, w tym także prywatną rezydencję prezydenta Allende. Ok. godziny 20 rebelianci opanowali pałac prezydencki. Nastąpiło to w 6 godzin po ogłoszeniu przez Salvadora Allende wiadomości o zamachu stanu i po prawie 3,5-godzinym szturmie rebeliantów na pałac La Moneda. Junta wojskowa ogłosiła, że prezydent Salvador Allende został aresztowany przez siły zbrojne. Według do-

niesień Agencji AFP prezydent Allende popełnił samobójstwo.

minając jest wtorkowy zamach stanu dokonany przez wojsko.

Z ostatniej chwili

WEDŁUG ostatnich informacji, w Chile obowiązuje stan wojenny i godzina policyjna. W kraju dokonywane są aresztowania członków rządu Frontu Jedności Ludowej, komunistów i socjalistów.

Nieudany desant na Haiti

MEKSYK PAP. Ambasada Haiti na San Domingo poinformowała, że oddziały wojskowe Haiti, wspierane jednostkami artylerii, odparły we wtorek atak partyzantów, którzy zamierzali „dokonać desantu w zatoce San Nicolas, na północnym wybrzeżu wyspy. Napastnicy porzucili na plaży broń, amunicję, ładunki dynamitu i radiostacje, a następnie wycofali się. Była to pierwsza próba desantu na Haiti od czasu objęcia władzy przez prezydenta Jean Claude Duvaliera w marcu 1971 r.

WCZORAJ TELEFON — DZIŚ PUBLIKACJA

CHCEMY przeprosić tych Czytelników, którzy wczoraj nie mogli dowiedzieć się pod numer telefonu 462-35, do dyżurnego reportera „Kuriera Szczecińskiego”, który przyjmował odpowiedzi na ankietę „SZCZECIN: RZECZYWISTOŚĆ, POTRZEBY, MARZENIA”. Przez całe 8 godzin tj. od 10 do 18 numer ten był zajęty, ilość rozmów telefonicznych, podobnie zresztą jak i listów — prze-

krzyła nasze najmielsze oczekiwania. Już dziś moglibyśmy tymi odpowiedziami zapełnić przynajmniej dwa kolejne numery „Kuriera”.

Ciesz nas ten gorący odzew Czytelników, entuzjastów wszystkich, co szczególnie i autentycznych patriotów swego miasta. Chcąc skrócić okres oczekiwania na opublikowanie ciekawszych wypowiedzi, postanowiliśmy wydruko-

wać fragmenty części rozmów telefonicznych, postępując w myśl reguły: WCZORAJ TELEFON — DZIŚ PUBLIKACJA. Zasadę tę postaramy się konsekwentnie realizować także i podczas kolejnych dyżurów, które — jak wiadomo — odbywają się w każdy wtorek i czwartek od godz. 10 do 18 pod numerem telefonu 462-35.

A oto relacje z pierwszych rozmów:

Tomasz Ślusarczyk:
— MAM W ZASADZIE dobre zdanie o naszej młodzieży, obserwując jednak u niektórych niezrozumiały brak szacunku dla tego co w Szczecinie zbudowaliśmy i uratowaliśmy. Ciągłe jeszcze widzę dewastację miasta społecznego. Dla uczczenia 30-lecia naszego grodu proponuję nakręcić film ukazujący obrzymie osiągnięcia przy ruinach Szczecina (w porównaniu z tym co zastaliśmy tu w r. 1945) Film ten pokazywałbym młodzieży przy różnych okazjach.

Władysława Krajewska:
— ZA BARDZO ISTOTNE uważam zapewnienie należytych warunków mieszkaniowych lokatorom przedwojennych kamienic. Na istniejących tu ciasnych podwórzach-studniach powinno się urządzić jak najwięcej zieleńców Tymczasem dzieje się wprost przeciwnie: powierzchnie ograniczają budy petniące funkcje garaży, pod oknami mieszkań stałymi są pojemniki na śmieci itd. Przykładem może być nasze podwórko przy al. Buczka 24-c. Došlo do tego, że w mieszkaniu nie ma czym oddychać, a po liyk świętego powietrza musimy wychodzić na ulicę!

Ryszard Sierakowski:
— PRAGNAŁBYM jak najszybciej dojechać się zbudowania podziemnych przejść dla pieszych na najuczelniejszych węzłach komunikacyjnych w mieście. Uważam za błąd zamierzanie takiej inwestycji przy przebudowie skrzyżowania przy Bramie Portowej. Wydaje mi się poza tym że Szczecin powinien jak najszybciej zdobyć się na własny ogród zoologiczny, zwłaszcza że mamy piękne rozległe tereny nadające się na taki obiekt.

Mieszkanca ul. Odzieżowej:
— DZIWIĄ mnie godzinny otwarcie sklepów w nowym gmachu przy ul. Odzieżowej: od godz. 10 do 18. Po pierwsze — wykorzystywanie obszernych lokali sklepowych tylko przez 8 godzin, w sytuacji gdy odczuwamy duży deficyt placówek handlowych uwzględniając marnotrawstwo. Po drugie — płaciliśmy drożej za nasze mieszkania dlatego, że znajdując się w strefie śródmiejskiej; chcieliśmy więc, by handel działał tu tak jak w centrum, tj. — przynajmniej do godz. 21.

Bolesław Lenarcik:
— DENERWUJE MNIE niemiernie słabe zaopatrzenie szczecińskich kiosków i sklepów w wydawnictwa o naszym mieście, a zwłaszcza w plany Szczecina. Jeśli zaś nie nadażamy z drukowaniem tego typu rzeczy, dlaczego nie pomyśleli o ustawieniu w głównych punktach miasta estetycznie wykonanych nielaz z planami Szczecina? Żadając sobie też często pytanie dlaczego Szczecin nie może się zdobyć na zaistnienie zegarów ulicznych

DZIŚ w numerze: Jak planować jakość? ♦ Milion oszczędności na resztkach ♦ Tajemniczy wędrowiec ♦ Kurier kulturalny

Egz. obow. Reg. 54/73

Na szcześcińskich szlakach PKP

Rodzi się elektryfikacja

STOJĄCE przy pierwszym spaceronie dwa lśniące czystością wagony, z białymi firankami w oknach, intrygowali pasażerów.

40-KWINTALOWCY

Złota Księga Mistrzów Urodzaju

DZIS RANO w Sali Ryerskiej Prezydium WRN przedstawiciele władz politycznych i administracyjnych Ziemi Szczęścińskiej z sekretarzem KW PZPR Januszem Bryzłem i przewodniczącym Prezydium WRN Jerzym Kucyńskim spotkali się ze szcześcińskimi strażnikami urodzaju, rolnikami indywidualnymi, członkami spółdzielni produkcyjnych i pracownikami Państwowych Gospodarstw Rolnych, którzy uzyskali średni plon czterech ziób powyżej 40 kwintali z hektara.

Zagadka hitlerowskiej „Enigmy”

mechanizm elektroniczny. Prawdziwie cacko, precyzyjny komputer, chociaż takiej nazwy wtedy nie znam.

— Nasza maszyna do szyfrowania i deszyfracji jak teraz wiemy meludka z „Enigmy” — wyjaśnia dalej p. Czesław Betlewski. Nazwa jej wywodzi się, jak przypuszczają nasi rozmówcy, od niemieckiego wyrazu oznaczającego tajemnicę, zagadkę, sekret. Nazwa ta została wpisana do Złotej Księgi Mistrzów Urodzaju Ziemi Szczęścińskiej. (ten)

W Zakładach Radiotechnicznych „AWA” na Mokotowie, a następnie w wojskowej ośrodku mechanicznej i techniki radiowej, zlokalizowanym w Lasach Kabackich, do roku 1959 skonstruowano ok. 80 maszyn szyfrujących i deszyfrujących „Laieda”, które tak dążyły się we znaki hitlerowcom.

Jak pisze Gustaw Bertrand, dzieki rozszyfrowaniu tej sy, depezy, niemieckich poznano rozkazy wojenne przeciwnika. W czasie wojny staby wojsk alianckich otrzymanywało dziennie nowe informacje dotyczące translokacji niemieckich dywizji zaopatrzenia, szkolenia, obrony przeciwlotniczej, działalności wywiadu i polityki. Nigdy jeszcze nie udało się do wódzwo jakiegokolwiek armii nie posiadała tytu i tak szeregowych informacji o przeciwniku.

Przed wkroczeniem wojsk hitlerowskich do Warszawy — powie dział nam p. Czesław Betlewski — a nawet może już wcześniej całe otzrymano do maszyn „Laieda” matryce, narzędzia itp., zostały zakładane na ciężarówkach wojskowych i przewieziono do zakładu w Grochowie, gdzie wszystko stopiono na moich oczach. Niemcy nigdy nie dostali w swoje ręce najmniejszych części naszego wspianego urządzenia.

W miarę napływu dalszych informacji będziemy się dzielić z Czytelnikami dalszymi szczegółami z historii akcji „Enigma”.

LISTY i wiadomości związane z akcją „Enigma” prosimy kierować do: „Kurier Wieczorny”, Al. Jerozolimskie 125/127, 02-017 Warszawa, z doświadczeniem „Akta Enigma” lub telefonicznie pod nr 21-35-25.

— Panie, dokąd on jedzie? —

— A, to jest taki specjalny pociąg — odrzekł przechodzący obok kolejarz.

Gdyby ktoś zajął do środka, ujrzałby kilku męczących pochylonych nad mapami, szkicami i tezkami z dokumentacją. Przed stawiciele Ministerstwa Komunikacji i Centralnego Biura Studiów i Projektów Budownictwa Kolejowego oraz szcześcińskiej DOKP. Specjalnie powołana komisja, której zadaniem jest opracowanie projektu elektryfikacji głównych szlaków PKP w województwie szcześcińskim. W ciągu trzech dni mają oni przejechać liniami do Trzebieży „Dolnej Odry”, Świnoujścia i Krzyża, żeby na gorąco, bezpośrednio na trasie ustalić wiele istotnych szczegółów, wyjaśnić wątpliwości.

WTOREK, godzina 7.32. Pociąg specjalny opuścił Dworzec Główny w Szczecinie. Komisja rozpoczęła podróż pierwszą linią „terozny postój” w Porcie Centralnym, później milami Gumiennie, motowozów nie na Wzgórzu Helmańskim, Turzynie, Robinie, dalej po szcześcińskim Wejle PKP. Tutaj wieświe w 1978 roku zakończy się cały proces elektryfikacji.

— Treba chyba rozstrząść i wybudować nowy wiadukt — myśli głośno naczelnik Kwasiborski. — To jest robota na kilka lat.

— Będziemy robić połowkami — mówi Morawski.

— A może od razu całość. Zrobi się wtedy zastępcy most tak jak w Warszawie? —

— Miałoby się na pewno nie zgodzić — oponuje szef Biura Inwestycji.

— No, w każdym razie musi pan opracować odpowiednie studium i to jak najszybciej.

Pociąg mija Niebuszewo, Drzewo, Zaleschowo.

— Stajemy w Goławiu? — zainteresował się naczelnik Zarządu Ruchu DOKP Antoni Ey. — Nie? To po co ja tyle przystanków wyznaczałem?

— Dla projektantów, tylko że oni wola w papierki patrzeć — mówi naczelnik Kwasiborski.

— Ależ to jest pięknie! Pracowita linia. O, popatrzcie — z luk wjeżdża się w luk — palec genierała projektanta Andrzeja Glińskiego biegnie wzdłuż kreski na szkiele.

W ZWIĄZKU z reportażem pt. „Historia jak z kryminału” redaktora Adama Lawnika (okulinek i zamieszczony w „Kurierze Szczęścińskim” nr 212 dnia 9 września br.) pragnę uprzejmie poinformować, że:

1. Praca wydrukowana w „Prawie i Zyciu” nr 21 (462) z dnia 9.VIII.78 pt. „Sobowtór” jest opowiadaniem, a nie reportażem. Autor, niałem prawo oprzeć się na wyrażeniu fikcyjnym. Do opowiadania wykorzystalem jednak czestloweowna swrode, która przed kilkoma laty miała w Szczecinie miejsce (jej autentyczna sensacyjność przekracza to, co znalazło się w „Sobowtórze”) i stąd zabuję że red. Lawnik przed skonczeniem swojego reportażu nie skontaktował się ze mną. Zaoszczędziłby w ten sposób, jak sadze sporo cennego czasu straconego na przeszukiwanie archiwalnych akt Komendy Wojewódzkiej MO i Prokuratury.

Wspomniała pracę chciałem przed kilkoma miesiacami drukować w „Kurierze Szczęścińskim” i znów szkoda że odrzucono ja (potrzebna zaznaczeniem „opowiadanie” mogłaby spełnić, jak mniemam, pozyteczna rolę i nie wzbudziłaby zblednej polemiki. Tu zwracam uwage, że np. w bydeskim „Dzienniku Reportazm” okazał się niedawno reportaż (także opowiadanie!) Ta-

— A jak wygląda z modernizacją tego szlaku? — pyta Henryk Blazucki z Departamentu Inwestycji Ministerstwa Komunikacji.

— Praktycznie jesteśmy gotowi. Musimy jeszcze przebudować dwie stacje. Zobaczący panowie Trzebie, nie ta sama. Polotyliśmy tam wszystkie nowe tory, dłuższe od dotychczasowych.

— No, Kochany. Musicie skończyć na czas, zanim druty zacznąmy wieszak — mówi naczelnik Kwasiborski.

SZCZECIŃCY kolejarze na pewno skończą w wyznaczonym terminie. Modernizację doprowadzą już do Jasienicy. Dalej nie ma potrzeby, za mały ruch. Tylko kilkanaście par pociągów pasażerskich, dowożących ludzi do zakładów pracy. Poprawili się nie co szybkość jazdy. Przecięcie ze Szczecina do Trzebieży jedzie się teraz 70 minut. Po elektryfikacji będzie jeszcze szybciej. Dla porównania — w roku 1971 czas przejazdu wynosił godzinę i czterdzieści minut.

Wracamy do Szczecina. Sąd pociąg jeszcze tego samego dnia jedzie linią do „Dolnej Odry”.

Dziś natomiast projektanci udali się do Świnoujścia, jutro pojedą trasą Szczecin — Krzyż. Efekt objazdu będzie projekt elektryfikacji, opracowany w oparciu o założenia techniczno-ekonomiczne szcześcińskiej DOKP. Projekt urzeczywistniający nasze marzenia o szybkich i wygodnych podrózach, uwzględniający obecne i przyszłe potrzeby gospodarki naszego regionu.

(jas)

CAF-A. Piotrowski-telefoto

Aut „Sobowtóra” wyjaśnia

deusza Zolnierowicza pt. „Smierc w siołku” z akcją umieszczeniowa równie w... województwie szcześcińskim. Praca ta została nawet przedrukowana w „Kurierze Szczęścińskim” z dnia 2 września 78, i aż dziw bierze, że nie wzbudziła refleksji typu: „dlaczego nie pisał o tym ktoś ze Szczecina”.

Wła wyzerpania tego tematu pozwole sobie zwrócić uwage, że „Prawo i Zycie” w dwóch przedmiotach numerach (22 i 23) zamieściło np. prace amerykańskiego autora Jamesa A. Brussela (w tłum. i opr. Krystyny Usarek) pt. „Czlowiek, który zabija”, który — mimo, że nie zaznaczono tego — jest niezłym innym jak tylko opowiadaniem kryminalnym. Dla porzadku dodaje, że w piśmie przy którym przesiadam „Prawo i Zycie” „obowtóra” zaznaczenie, że jest to opowiadanie.

2. Połączenie sprawy opowiadania, niechyb najbardziej dyskusyjnego w treści, formie, z moim zyciem osobistym wydaje mi się chwytem niezłej nasy. W pierwszym odcinku swojego reportażu „Historia jak z kryminału” red. Adam Lawnik użyl kilku sformułowań podających nie tylko we mnie, sie i w moją rodzinę, nadto styl reportażu świadczy, że oparto go na materiale niedostępnym i stad prozoc Ob. Redaktora — w wypadku kontynuowania cyklu — o spowodowanie skontaktowania się ze mną red. A. Lawnika (lub innego pracownika), a to

Wczoraj w kraju

▲ BIURO POLITYCZNE KC PZPR dokonalo oceny realizacji zadań Narodowego Planu Gospodarczego za osiem miesiecy br. ze szczegolnym uwzględnieniem wyników miesiecy letnich. W lipcu i sierpniu osiagnieto dobre wyniki we wszystkich dziedzinach gospodarki. W rezakcie nastapilo przyspieszenie, w stosunku do I polroczia br. dynamiki wzrostu produkcji przemyslu i budownictwa, nakladów inwestycyjnych oraz obrotu handlu zagranicznego. Pomyslane wyniki uzyskalo rolnictwo.

▲ ZAKOŃCZYŁA wizyte w Polsce delegacja Komitetu Centralnego Frontu Narodowego CSRS z prof. Tomaszem Travnickim na czele.

▲ NA KONFERENCJI dyplomatycznej państw bałtyckich w Gdańsku przyjęto na sesji plenarnej sprawozdanie komitetu ogólnego konferencji i komitetu roboczego d/s rybackich.

Proces aferzystów

11 BM. przed Sądem Wojewódzkim w Krakowie stanął Jan Kucharski i 14 jego wspólników, oskarżonych o nielegalny handel dewizami i złotem, przemyt oraz napady i grabieże przy użyciu nielegalnie posiadanej broni.

W procesie zeznawać będzie 60 świadków. Wielu z nich zeznawało już przed sądem rozpatrującym inną sprawę przemytniczo-dewizową, tzw. „atere Biegunowy”. Kilku oskarżonych zamieszczanych jest w oba prezesstwa.

Proces w sprawie Stefania Biegun i jej wspólników dobiega końca. W najbliższych dniach spodziewane są wystąpienia prokuratora i obrońców. (PAP)

PRZED Sądem Wojewódzkim w Krakowie rozpoczął się proces głównych oskarżonych w procesie pod krypatonimem „Czerwona Oberża”.

Na zdjęciu: lava oskarżonych.

Z BOCIANIEGO GNIAZDA

STATKI NA WEJŚCIU Ms „Siekierki” z Gdyni pod załadunek węgla do Hamburga z „Danajec” z Hamburga z żelazem, m/s „Skrzak” z Finlandii z celuloza, m/s „Bielisko” z NRF pod balastem z żelazem, s/s „Katowiec” z Danii pod balastem, s/s „Jednostka Robotnicza” z Danii pod balastem, m/s „Clechanów” z Danii pod balastem.

STATKI NA WYJŚCIU M/s „Gliwice II” z węgłem do Anas, m/s „Prosa” do Anglii z psiankami i żelazem, s/s „Kielce” z węgłem do Danii, s/s „Gniezno” z węgłem do Danii, s/s „Wiczerek” z węgłem do Danii, s/s „Jednostka Robotnicza” z węgłem do Danii, m/s „Karpacz” do Hamburga z drobnicą.

Biuro Polityczne rozpatrzyło informacje Ministerstwa Komunikacji o przygotowaniach transportu do przewozów jesienich oraz informację o kierstwie Oświaty i Wychowania o rozpoczęciu roku szkolnego 1978/79.

▲ W KONFERENCJI dyplomatycznej państw bałtyckich w Gdańsku przyjęto na sesji plenarnej sprawozdanie komitetu ogólnego konferencji i komitetu roboczego d/s rybackich.

Dziś, w przedostatnim dniu konferencji komitet redakcyjny, który pracuje nad ostateczną redakcją projektu konwencji o rybołówstwie i ochronie zasobów żywych Bałtyku — zakończy prace i złoży sprawozdanie na sesji plenarnej konferencji.

▲ W POZNANIU zainauguruje dziś obrady zjazd pisarzy — twórców literatury fantastyczno-naukowej z krajów socjalistycznych.

▲ MIĘDZYNARODOWE spotkanie dziennikarzy naukowych zakończy się wczoraj w Toruniu. W spotkaniu uczestniczyli publicyści z 28 krajów europejskich i Japonii.

Smierc kpt. R. Miskiewicza

Pogrzeb ofiary bestialskiego pobicia

14 SIERPNIĄ wodolot Żegluga Szczęścińskiej „Kometa” dowodzony przez kapitana żeglugi przybrzeżnej Ryszarda Miskiewicza miał popłynąć w kolejni rejs z Kolobrzegu do Samsnit. Niestety kapitan nie mógł się zstąpić z sterami wodolotu. Tej nocy został zderzony z niemieckim bestialsko pobity i karetką pogotowia, a później samolotem sanitarym przewiezony do kliniki chirurgicznej w Gdańsku.

Kapitan zmarł w szpitalu przed kilkoma dniami. Dziś w Szczecinie odbędzie się jego pogrzeb.

Był to wyjątkowo sumienny i wartościowy człowiek — opowiada o nim współtowarzysz pracy. W Żegludzie Szczęścińskiej zaczął przed 13 laty od stopnia marynarza. Przeszedł kolejne awanse; bosmana, kierownika statku, kapitana wodolotu. Czynniki uczestniczył w zyciu swojego przedsiębiorstwa. Przez pewien czas pełnił funkcję głównego nawigatora, był członkiem Egzaminacyjnej Komisji, posiadał Brązową Odznakę Zasłużonego Pracownika Morza.

Zmarły miał 37 lat, Osierocił żonę i dwóch synów: 16-letniego Krzysztofa i 9-letniego Dariusza.

Prokuratura Powiatowa w Kolobrzegu która w tej sprawie prowadzi śledztwo, aresztowała już jednego z podejrzanych o bestialskie pobicie. Jest nim nie cieszą się dobra renowacja, a mimo to zatrudniony jako portier w hotelu „Skapan” w Kolobrzegu — Ryszard S. Niehawem stanie on przed sądem.

Po nominacji Henry Kissingera

Zmiana obyczajów w Departamencie Stanu

(Korespondencja z Nowego Jorku)

HENRY KISSINGER, nowo mianowany przez prezydenta Nikona sekretarz stanu, czyli minister spraw zagranicznych, a jednocześnie pierwszy wśród ministrów gabinetu, jest człowiekiem, który już pozostawił piętno na amerykańskiej polityce zagranicznej, jako współarchitekta od pięciu lat amerykańskiej polityki zagranicznej, jako specjalny doradca prezydencki do spraw bezpieczeństwa.

OBCENIE na nowym stanowisku, jeszcze wyraźniej i bardziej bezpośrednio oddziaływać będzie na politykę amerykańską w świecie, mając dodatkowo do dyspozycji cały aparat Departamentu Stanu, niezależnie od swego dotychczasowego sztabu w Białym Domu. Pozostanie on tam bowiem nadal w charakterze najbliższego doradcy prezydenckiego do wszystkich spraw globalnej strategii politycznej i bezpieczeństwa.

NA TO, jak poważny będzie wpływ Kissingera na amerykańskie życie polityczne, rzuci światło przeszłość.

Kissinger prowadził w ciągu minionego pięcioletnia wszystkie najbardziej poufne rozmowy w imieniu prezydenta Nikona z przywódcami największych państw świata. Jego autorstwa jest wznowienie stosunków między Waszyngtonem a Pekinem, jego autorstwa jest realizowany program współpracy radziecko-amerykańskiej w liczących odsetkach. Zawieszenie działań wojennych w Wietnamie, to również bezpośredni udział negocjacyjny Kissingera.

Urodził się w Niemczech, przybył do Stanów Zjednoczonych jako młody człowiek. Nadal mówi z wyraźnym akcentem niemieckim. Jest pierwszym amerykańskim sekretarzem stanu nie pochodzącym z rdzenia anglosaskiego i nie urodzonym w Stanach Zjednoczonych.

Był profesorem nauk politycznych na Uniwersytecie w Harvard. Jest autorem książki o strategii ery atomowej. Jest ponadto — i warto o tym pamiętać — autorem książki o anstrackim mezu stanu Metternichu — tym samym który przewodniczył Kongresowi Wiedeńskiemu sprzed ponad półtora stulecia i który stał się symbolem chytrości i sprytu dyplomatycznego. Metternich — mistrz tajnej dyplomacji, jest mistrzem i wzorem dla Kissingera.

Kissinger, jako prezydencki doradca, przez 5 lat uwielbiał tajna poufna polityka, co bardzo denerwowało Kongres, który nie lubi być pomijany. Jednocześnie jednak metody Kissingera trafiały do przekonania prasie, intrygowywały ją, wydały się komentatorom bardziej subtelne i celowe niż wielu amerykańskich dyplomatów. Można się spodziewać, że Kissinger jako sekretarz stanu zmieni wiele w obyczajach Departamentu Stanu. Postawi przede wszystkim na dyplomatów zawodowych, będzie usiłował wyeliminować ze służby dyplomatycznej ambasadorów — fabrykantów sznurówadel i powideł, którzy za poważne kontybuty do kampanie wyborczej kapowali sobie stanowiska ambasadorskie. Kissinger postawi — jak mówią obserwatorzy — na dyplomację bardziej elastyczną, bardziej kurtuzyjną w formie, ale z pewnością dążącą do tych samych celów; zagwarantowania pozycji amerykańskich w świecie.

MIANOWANIE Kissingera sekretarzem stanu kończy epokę dwoistości w amerykańskiej po-

lityce zagranicznej. Od kilkunastu lat prezydenci amerykańscy mianowali oprócz sekretarza stanu specjalnego doradcę do spraw bezpieczeństwa. Za zasady była to inna osoba. I za zasady następowały konflikty między Departamentem Stanu a sztabem prezydenckim do spraw politycznych. Obecnie z chwilą mianowania Kissingera, ta dwoistość się kończy.

JAN ZAKRZEWSKI

Echa napadu na bank w Sztokholmie

Katastrofalne skutki rozreklamowania zbrodni

SZTOKHOLM PAP. Napad na bank kredytowy w Sztokholmie, który w końcu sierpnia przez sześć dni i pięć nocy trzymał w napięciu niemal cały świat i za kończył się szczęśliwie ujęciem obu bandytów oraz uwolnieniem czterech zakładników, zbulwersowała całą opinię publiczną Szwecji i wywołała żarliwą dyskusję w najszerszych warstwach społeczeństwa.

JAK WIADOMO, napadu na bank dokonał 23 sierpnia br. 32-letni zbieg z wicecia Jan Erik Olsson. Ponieważ wezwana przez system alarmowy policja przybyła do banku zanim Olsson zdążył zrabować, pod groźbą użycia pistoletu maszynowego, pieniądze w kasie bandyta zagarnął czworo zakładników — trzy urzędniczki i jednego urzędnika i groźbę ich zastrzeleniem zażądał od policji dostarczenia 3 milionów koron w gotówce, szybkiego samochodu oraz zwolnienia z ciężkiego więzienia w Norrköpingu innego bandytę Clarcia Olofssona i przyzwolenia go do banku kredytowego.

Policja otoczyła gmach banku i przez sześć dni nerwiaktowała z obu bandytami, spełniając częściowo ich żądania. Dopiero przy końcu swobodnego dnia, gdy przez otwory wywiercone w suficie zaczęły pompować do schowka bandytów gaz obojętny, bandyci się poddali.

Cały przebieg obalenia banku był przez sześć dni bezpośrednio transmitowany przez telewizję szwedzką. Radio nadawało komunikaty z przebiegu akcji go godzinie. Prasa sztokholmska i prowincjonalna poświęcała temu tematowi od jednego do kilku kolumn. W wielkich gazetach zamieszczano szkice sytuacji, ilustrujące rozkład sal bankowych, rozmieszczenie policyjnych strzelców wyborowych, sytuacji w schowku bandytów itp.

ROZREKLAMOWANIE popelnionej zbrodni przestępstwa i zbijanie przez prasę grubych milionów na podsygnięcie niezdrowego zainteresowania czytelników, zaczyna już przynosić opłakane skutki. Jak podaje dziennik „Da-

„LOS MUCHACHOS” — hiszpański zespół akrobacyjny podczas występu na schodach katedry w Nowym Jorku.

WE WŁOSZECH

24 osoby zmarły na cholere

RZYM PAP. Trwająca już 10 dni epidemia cholery we Włoszech spowodowała 24 wypadki śmiertelne. Do szpitala w Rzymie przywieziono została kolejna osoba, już trzecia w stolicy Włoch podejrzana o zarażenie się tą chorobą. Mieszkańcy periferyjnych dzielnic Rzymu demonstrowali przeciwko antyhygienicznym warunkom pauperyzmu w najbardziej zaniedbanych częściach miasta. Również prasa krytykuje rząd i władze lokalne za liczne niedostateczności sanitarne.

W Rzymie oficjalnie zdementowano pogłoski, jakoby jedną z przyczyn rozszerzenia się epidemii była woda z miejskich wodociągów. Z pomocą władz sanitarnych Włoch pospieszył ZSRR, Francja i Jordania, nadsyłając trzy miliony szczepionek.

Tajemnica 50-koronówek

BANKNOTY Z TAPET

KOPENHAGA. W jednym z biur podróży w Kopenhadze zatrzymano amerykańskiego turystę, który chciał uiszczyć należność za bilety fałszywymi banknotami 50-koronowymi. Zatrzymany zeznał, że banknoty otrzymał w jednym z banków w Nowym Jorku. Policja duńska skonstatowała, że z policją nowojorską, która powiadomiła wojowniczo, że fałszywce zostały wyprodukowane, że jedna z drukarni nowojorskich wyprodukowała na zamówienie pewnej Amerykanki kilkudziesięć tysięcy tańców z podobną duńskimi banknotów 50-koronowych. Amerykanie twierdzą, że banknoty te bardzo się jej podobają i chce przybrać nimi ściany swego domu. Drukarnia wyprodukowała ogółem 2 000 arkuszy 50-koronówek na 5000 w wartość 24 milionów koron. Policja nowojorska prowadzi dochodzenie w celu ustalenia, w jaki sposób „tapety” przedostały się na rynek w postaci banknotów.

Czy Islandia rozszerzy swą strefę rybołówczą?

REYKJAVIK PAP. Jak podaje Agencja Ritzaus Bureau, zjazd największej islandzkiej partii politycznej — Partii Niepodległości — powziął uchwałę, domagającą się rozszerzenia obecnej 50-milowej strefy morskich połowów do 200 mil. Zgodnie z żądaniem partii ma to nastąpić najdalej do końca 1974 roku.

UCHWAŁA zjazdu stwierdza, że Partia Niepodległości będzie dążyła do nakłonienia pozostałych partii politycznych, by wspólnie zażądały w parlamencie takiego rozszerzenia strefy islandzkich połowów. Sesja parlamentu rozpoczyna się w październiku.

NA OBYTYM we wtorek poseidzeniu rząd islandzki zdecydował jednogłośnie, że w razie jeszcze jednej próby staranowania stątku lub okrętu pod flagą Islandii przez jednostkę marynarki brytyjskiej, stosunki dyplomatyczne między Islandią a Wielką Brytanią zostaną zerwane.

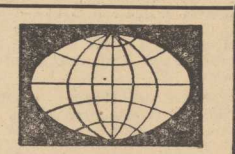
Rząd brytyjski będzie o tym powiadomiony oficjalnie z chwilą, gdy decyzja nadzwyczajnego posiedzenia rządu Islandii zostanie zatwierdzona przez Komisję Spraw Zagranicznych parlamentu. Decyzja gabinetu premiera Johanssona wiąże się z kolejnym incydentem, jaki nastąpił w nocy z niedzieli na poniedziałek, gdy załoga brytyjskiej fregaty „Jaguar” w sposób umyślny — jak się podkreśla w Reykjaviku — staranowała islandzki okręt patrolowy.

„Wojna dorszowa” między Wielką Brytanią a Islandią trwa od roku, tj. od momentu gdy rząd islandzki rozszerzył zatwierdzoną strefę połowów z 12 do 50 mil morskich. W tym czasie wydarzyło się kilkanaście incydentów między jednostkami pływającymi obu państw.

Wielkie manewry lotnicze NATO

OBCENIE PAP. We wtorek w przestroni powietrznej NRF, Belgii, Danii, Holandii i Francji rozpoczęły się wielkie manewry lotnicze NATO pod kryptonimem „Sky Blue”. Uczestniczą w nich setki samolotów bojowych różnych typów.

ZNANI z zamilowania do sportów zimowych Norwegowie wykorzystują również lato do utrzymania się w formie. Dwóch mieszkańców stolicy Norwegii — Oslo — E. Smeevag (z lewej) i N. Roemming wybrali się pod koniec lata w podróż na nartach... letnich do Kopenhagi. Według przewidywań turystów do stolicy Danii powinni dotrzeć w 6-7 dni na sprężenie, jeśli wykorzystują za wodnicy latem do przygotowania do sezonu. (CAF)

FIDEL CASTRO UDAŁ SIĘ DO HANOI

A Premier Kuby Fidel Castro opuścił w środę rano stolicę Indii i udał się do Hanoi.

WYNIKI WYBORÓW W NORWEGII

A Jak wynika z opublikowanych we wtorek wieczorem danych, w wyborach powszechnych w Norwegii, które odbywały się w niedzielę i poniedziałek, norweska Partia Pracy uzyskała 63 mandaty, a socjalistyczny sojusz wyborczy — 15. Tak więc obie partie dysponują wspólnie większością w 155-osobowym parlamencie.

TERROR W ANGLII

A Policja ujawniła dalsze szczegóły zamachów bombowych na dwa duże dworce londyńskiej kolei i metra: Kings Cross i Euston, dokonanych przez tajemniczą grupę terrorystów. Na podstawie zeznań anonimowych świadków eksplodowały na stacji Kings Cross, policja rozpięła list gotycki za młodzieńcem w wieku 15-17 lat, o drobnej budowie i twarzy dziecka.

Policja podtrzymuje tezę, że londyńskie zamachy przeprowadzone zostały w sposób typowy dla podziemnej Irlandzkiej Armii Republikańskiej (IRA).

PREMIER AUSTRALII ODWIEDZI CHRL

A Premier Australii Gough Whitlam oświadczył podczas konferencji prasowej, że odwiedzi w bieżącym roku ChRL. Whitlam przebywać będzie w Pekinie od 11 października do 3 listopada br., bezpośrednio po zakończeniu wizyty w Tokio.

Tragiczna katastrofa samolotu jugosłowiańskiego

BELGRAD PAP. Jak podaje Agencja Reutersa, powołując się na informacje rozłożonej belgradzkiej, we wtorek rozbił się w pobliżu Titograda jugosłowiański samolot Il-14i w powietrzu, lecący ze Skopje. Z 38 pasażerów oraz 6 członków załogi poniosło śmierć.

Masakra w RPA

LONDYN PAP. Policja rasistowska dokonała we wtorek masakry w mieście Carleton w prowincji w odległości 50 km od Johannesburga, otwierając ogień do strajkujących górników kopalni „Weston Deep Level Gold Mine” na terenie do amerykańsko-brytyjskiej spółki.

Robotnicy afrykańscy domagali się podwyżki płacowych wynagrodzeń oraz poprawy bardzo ciężkich warunków pracy. 10 demonstrantów zostało zabitych, a kilkunastu rannych.

Równouprawnienie kobiet San Marino

LONDYN PAP. Zakończyła się druga walka kobiet San Marino o równe prawa w mężczyźni. Parlament tej najmniejszej republiki świata powziął decyzję, zgodnie z którą kobiety mogą zająć obecne stanowiska państwowe, a także być wybierane do parlamentu. W roku 1953 kobiety San Marino otrzymały prawo uczestniczenia w wyborach.

**KOMENDA OCHOTNICZEGO HUFCA PRACY
ZMS i ZSMW**

o r a z
Szczecińskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego
w Szczecinie, ul. Storrady Świętosławy 1

**ogłaszają przyjęcia
do Ochotniczego Hufca Pracy**

na 2-letnie przyzuczenie w zawodach:

- ▼ CIEŚLA BUDOWLANY
- ▼ MURARZ-TYNKARZ
- ▼ BETONIARZ-ZBRÓJARZ
- ▼ DEKARZ-BLACHARZ

Do hufca przyjmowani są chłopcy w wieku od 16—18 lat. Podania o przyjęcia należy składać w Komendzie 64 Ochotniczego Hufca Pracy w Świnoujściu ul. Kasztanowa 2.

Do podania należy dołączyć:

- zycorys,
- świadectwo ukończenia szkoły podstawowej lub zaświadczenie o jej kontynuowaniu,
- zaświadczenie lekarskie zezwalające na pracę i naukę w obranym zawodzie,
- zezwolenie rodziców lub prawnych opiekunów poświadczające przez soltysa lub ADM.

Osobom nie posiadającym wykształcenia podstawowego zapewniamy się uzupełnienie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej i uzyskanie kwalifikacji zawodowych w trybie przyzuczenia do określonej pracy.

W czasie pobytu w hufcu junacy otrzymują: wynagrodzenie za pracę w wysokości 600 zł miesięcznie oraz premię do 25 proc. za dobre wyniki w pracy i nauce, z czego odpłatność za całonocne wyżywienie wynosi do 14 zł dziennie.

Junacy otrzymują bezpłatne zakwaterowanie w hotelu, zwrot kosztów za przyjazd z miejsca zamieszkania, wolny dzień od pracy raz w miesiącu na odwiedzenie rodziny za zwrotem kosztów podróży.

Dodatkowych informacji udziela:

- Komenda 64 OHP w Świnoujściu-Warszowie ul. Kasztanowa 2 tel. 33-54
- Woj. Komenda OHP w Szczecinie ul. Ogińskiego 16/17 tel. 229-19.

3816-K

„JUNIORKI”

obuwie szkolne
z wkładką profilaktyczną
skutecznie
zapobiega deformacjom
stóp naszych dzieci.

Do nabycia w sklepach WPHObuwem na terenie województwa oraz w Szczecinie w następujących sklepach:

- al. Wojska Polskiego nr 3
- ul. Jagiellońska nr 77
- ul. Jagiellońska nr 83 „Kot w butach”
- ul. Wielka nr 18 „Cizemka”
- ul. B. Krzywoustego nr 72 „Salamandra”
- ul. B. Krzywoustego nr 25 „Bukak”
- al. M. Buczka nr 16 „Czerwony Kapturek”
- ul. Reymonta nr 80 „Lux”
- al. Wyzwolenia nr 86
- ul. Firlika nr 23 „Laguna”
- ul. Kościelna nr 33 Stołeczyn
- ul. A. Krzywoń nr 20 Dąbie

3626-K

NAUKA

WPIŚY na znoenie (korespondencyjne) kursy projektantów (kalkulatorów) kosztorysowych, asystentów projektantów (inżynierów budowlanych i mechanicznych), kreślarzy maszynowych, konstruktorów, budowlanych, in-

stalacyjnych — przyjmują, szczegółowych informacji piśmennych udziela Wiedza 31-139 Kraków, ulica Spasowskiego 8 (boznia Łobzowski), 3893-K
UMUZYKALNIAM dzieci przed szkolne oraz udziela lekcji gry na fortepianie. Porodnia Ratajska 5-4, 11746-G

MATEMATYK posiadający 40-letnie doświadczenie przygotowuje do liceów, techników, (matur, studiów zaocznych), korektyjczy francuski, niemiecki, łacina, angielski. Tel. 35-953.

PRACA

POTRZEBNA pomoc do dwuletniego dziecka. O-

ferty: Biuro Ogłoszeń, Szczecin 11623.
PRZYJMĘ spółniarza i ucznia do zawodu krajeckiego. Szczecin, al. Waj. Półskiego 12-2, 11662-G

ZAOPIEKUJE się dzieckiem, wiek od dwóch lat, Szczecin, Małkowskiego 7-1, 11679-G
ZAOPIEKUJE się dzieckiem we własnym domu, ul. Jagiellońska 5, 11689-G
POMOC do dziecka potrzebna na 4 godziny dziennie, ul. B. Krzywoustego 68-7, zgłaszać się po godz. 16, 1168-G

ZAOPIEKUJE się dzieckiem półtorarocznym we własnym domu. Wiadomość: tel. 348-86, 11745-G
DOCHODZĄCA opiekunka do 3-miesięcznego dziecka, zarzą potrzebna. Warunki bardzo dobre, do uzgodnienia, tel. 752-93, 11764-G
POTRZEBNA pomoc do półtorarocznego dziecka. Wiadomość: ulica Wypiankiego 8-1, 11765-G
OPIEKUNKA do rocznego dziecka potrzebna, Rynekowa 43-4-62, 11776-G

NIERUCHOMOŚCI

PÓL willi (Lasek Arkuski) — sprzedam. Konieczne mieszkanie zastępuje nowe M-2 lub M-4 w Szczecinie. Oferty: Biuro Ogłoszeń Szczecin 11687.
KUPIĘ w Szczecinie lub okolicy willę lub pole w z wygodami. Może być rozpoczęta budowa domu jednorodzinnego lub mieszkanie własnościowe. Wiadomość: tel. 437-07, po 16, 11651-G
KUPIĘ willę lub domek w okolicy Szczecina (garaż konieczny). Posiadam mieszkanie zastępuje 2 pokoje w centrum w Szczecinie. Oferty: Biuro Ogłoszeń, Szczecin 11704.

ROZNE

TELEWIZYJNE Pogotowie. Uznanski, tel. 759-59. Półroczna gwarancja, 11997-G
TELEWIZYJNE Pogotowie. Tel. 43-826, Mochoł, 11880-G
USŁUGOWY Warsztat Instalatorstwa Elektrycznego wykonuje prace instalacyjne, konserwacyjne, urządzanie grzejne elektryczne (płyty akumulacyjne). Gwarantuje się terminowo wykonanie. Zbigniew Oberst, Szczecin, ul. St. Kostki 1-h, tel. 748-53, 11828-G

GARAŻ do wynajęcia, ul. Grodzkowa 14, 11775-G

PRZYJMĘ do spółki, posiadam lokal Knechtse, Brania oddziawa, Ul. Rynekowa 41-10, li-stownie, 11789-G

TRUSKAWKI holenderskie, obficie owocujące 4 zł. Podonki bezodrowe 1 zł. Winorośle bulgarskie białe 15 zł. Zaliczeniem pocztowym wysyłam. Brzezińska, Poznań 18. Osiedle Plewiska Strumykowa, 107-P
POGOTOWIE Telewizyjne. Edward Dądo, tel. 367-18, 11893-G
POGOTOWIE Telewizyjne ZURT, ul. Obrońców Stalingradu 12, tel. 356-96 od godz. 8-20. Za ekspres dodatkowa zapłata tylko 25 proc. kosztów robocizny, 6-miesięczna gwarancja! 40-K

POGOTOWIE Telewizyjne. Targowski, Tel. 746-56, 11467-G
POGOTOWIE Telewizyjne. J. Paryski, Tel. 34-332, 11466-G

TELEWIZYJNE Pogotowie. Tel. 459-59, Łazaronek, 11346-G

KUPNO

„JAWE” 50 kupie, Tel. 88-246, 11949-G
PRZEDNIE zawieszanie i inne części do „Volvo Mazur” kupie. Oferty: telefon 44-779, 11636-G

KAROSERIE „Mercedesa” kupie. Telefon 44-774, 11717-G

DZIAŁKA budowlana najchętniej na Pogodnie kupie. Oferty: Biuro Ogłoszeń, Szczecin 11590.

KAZDA ilość opon używanych na felgi, pianki-nastki-szesnastki, nastki-jacy się do trakcji konnej. Tylko dnia 20 września Szczecin, ul. Kadłubka 20, 11416-G

DACH do „Syreny” kupie. Telefon 219-84, od godz. 14 do 19, 11615-G

GARAŻ w okolicy pl. Grunwaldzkiego (może być z blachy) kupie, Tel. 219-87, po godz. 16, 11664-G

HONY PKO kupie. Oferty: Biuro Ogłoszeń Szczecin 11780.

SPRZEDAŻ

KINESKOPY do wszystkich typów telewizorów, 18-miesięczna gwarancja, 700-1000 zł — sprzedam. Krzywoustego 74-12, tel. 364-11, 11616-G

SPÓŁDZIELNIA Inwalidów Niewidomych w Szczecinie, al. Armii Czerwonej nr 15 — upłynił nowy silnik wysokoprężny „LEYLAND” o mocy 75 KM 1500 obr./min., dostosowany do pracy stacjonarnej. Cena 38 900 zł, 3599-K

„ZASTAWĘ” i motorower „Komar” — sprzedam. Tel. 88-246, 11650-G

„HARMONO-ORGANY” — sprzedam. Szczecin, al. Piastów 9-15-4, 11655-G

TAKSOMETR — sprzedam. Stargard, tel. 41-87, 11681-G

SZAFĘ trzydrzwiową, stal, krzesła — sprzedam, ul. Kolska 1-4, 11677-G

OKIARY słuchowe oraz wózek inwalidzki o napedzie ręcznym sprzedam. Wiadomość: ul. Rugska 18-3, 11678-G

SAKSOFON tenorowy, cena 8 800 zł i nowym otoczeniem sprzedam. Tel. 243-95, od godz. 18, 11681-G

KUCHNIE wodoszczelne, 4-palnikowa z piekarnikiem tańsz sprzedam. Wiadomość: Szczecin, ul. Nowoswieckiego 23-3, w godz. 18-20, 11832-G

FOKSTĘPIRY ostrzowe, sześciopalcowe, po rodzicach upytkowanych — sprzedam. Jerzy Grzesiek, Rosiny, pocz. Przylewice, now. Pырyce, 11690-G

MIESZKANIE własnościowe — sprzedam, tel. 753-14, 11657-G

DUŻA palma „Feniks” — sprzedam, Tel. 738-37, 11693-G

LODÓWKĘ „Mielec” — sprzedam, Zagon, Piasek, Gredzice 12, pocz. pow. Pyrzyce 74-200, 11717-G

„MZ” 250/2, przebieg 450 km, rok prod. 1966 — 11735-G

MIESZKANIE 2 pokoje z kuchnią kwaterunkową w Kowalewie, zamienię na 3 pokoje względnie równorzędne w Szczecinie. Wiktor Kar-

**STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH
UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO
ZMS
w Szczecinie**

OGŁASZA ZAPISY NA KURSY:

- ▼ Języka angielskiego I i wyższych stopni,
- ▼ Języka niemieckiego I i wyższych stopni.

Szczegółowych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje do dnia 15 września 1973 r. sekretariat Uniwersytetu Robotniczego ZMS w Szczecinie, al. Wojska Polskiego 89, tel. 439-56 w godz. 10-17. 3963-K

sprzedam, Szczecin, ul. Żółkiewskiego 20-2, 11718-G
„NYSE” — sprzedam, Wiadomość: tel. 45-155, po godz. 18, 11724-G

„SKODE OCTAVIE” — sprzedam, Szczecin, pl. Żołnierzy 1-4-21, 11740-G

KOŁDRE puchowa — sprzedam, Wiadomość: ul. Dąbosi 33-16, od godz. 15, 11741-G

RATLERKA 6-miesięcznego — sprzedam, Obr. Stalingradu 24-5-c, 11748-G

WÓZEK sportowy, prod. NRD i bagażnik do Volkswagena — sprzedam. Telefon 239-971, 11732-G

GARAŻ motocyklowy z grubą blachą, w dobrym stanie — sprzedam, Wiadomość: Wielkopolska 23-27, 11756-G

„WARSZAWĘ” 233 — sprzedam, Wiadomość: tel. 16-96, po godz. 18, 11770-G

NOVA maszynowa działwiarska, dwupłytowa, marki „Regina” (Austria), sprzedam, Szczecin, ul. Bogusława 13-4, 11772-G

SKODE „Spartak” — sprzedam, Tel. 397-85, po godz. 16, 11782-G

KREDENS stołowy, serwantki, kanapaopaczan — wysoki polski — sprzedam, Tel. 745-94, 11692-G

DWIE szafy trzydrzwiowe — sprzedam, Wiadomość: Małopolska 43, po godz. 16, P. Korolewicz, 11892-G

„SYRENY” 104, przebieg 20 tysięcy — sprzedam, Kołtąta 28-b-3, 11613-G

6-TYGODNIOWY PRY o wczarki alackie, czarne - podpalane — sprzedam. Police, ul. Rew. Październikowej 20-1, 11735-G

LOKALE

MIESZKANIE 2 pokoje z kuchnią kwaterunkową w Kowalewie, zamienię na 3 pokoje względnie równorzędne w Szczecinie. Wiktor Kar-

ZGUBY

UWAGA! 18. VIII. 1973 zginał pies, czarny terrier-mieszaniec w okolicy Niebuszewa, miał na piersiach białą gwiazdkę, czerwone szelki z numerkiem tel. 4708. Uczynięgo znalazcę proszę o odprowadzenie za wynagrodzeniem na ul. Heleny 1-12, 12129-G

ZGINEŁA pieczątka o treści: „Ochmistrz m/s Orla” — 12239-G
ZGUBIONO złota bransoletkę (czarną z wisiorkami) dnia 5. IX. 73 między ul. Grzywną a Janickiego. Znalazcę uprzejmie proszę o skontaktowanie telefonicznie 368-58, do 15, 12242-G

ZGUBIONO pies raledek clemenszary 4. IX. 73 r. Proszę o zwrot 24 w nakroczym, ul. Cienista 13, 12255-G
ZGUBIONO przepustkę stożkową na nazwisko Zenon Rząca, 12270-G
ZGUBIONO przepustkę stożkową nr 02164 na nazwisko Józef Wójcik, 12274-G

4 WRZEŚNIA (wieczorem) zginał pies pekinezki szary podpalany (czarny pyszczek). Ostrzegam przed kupnem lub przywłaszczeniem. Odprowadzić względnie wskazać miejsce pobytu: Teresa Ciota, ul. Narutowicza 8-3, 12199-G

Wyrazy głębokiego współzucia
ZONIE
z powodu śmierci Męża
Zbigniewa Grzywacza
składają

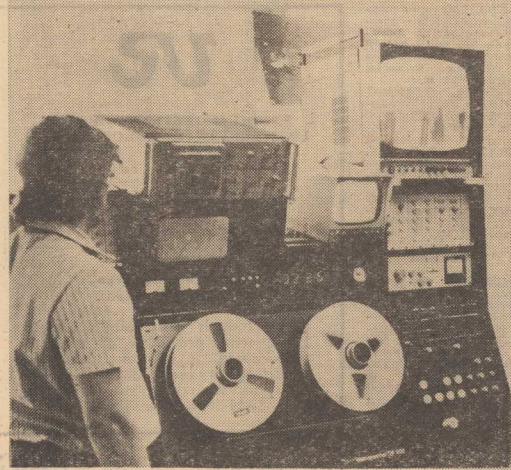
Zarząd, Rada, Rada Zakładowa ze Spółdzielni Pracy „Metalotechnika” w Szczecinie.

Za okazane współzucie, pomoc i udział w pogrzebie Męża
kpt. ż. w.
Janusza Morawca

Dyrekcji, Komitetowi Zakładowemu PZPR, Radzie Zakładowej, ZBoWiD-owi oraz wszystkim pracownikom Polskiej Żeglarki Morskiej, przyjaciółom, sąsiadom i znajomym składam serdeczne podziękowanie

ZONA.

Okres prób już minął i magnetowid „wprzęgnięto” do pracy. Foto — Zb. Judkowski

MAGNETOWID JUŻ DZIAŁA Nowoczesność wkracza do szczecińskiej TV

SZCZECIŃSKI OŚRODEK TELEWIZYJNY należał do nielicznych w kraju, nie posiadających magnetowidu: skomplikowanej aparatury, niezwykle ułatwiającej pracę. Dostarczono ją w lipcu br., a wczoraj o godzinie 18.30 — szczytnianie oglądali pierwszy program emitowany za jej pośrednictwem. Była to „Kronika Pomorza Zachodniego”.

CO ZYSKAŁ nasz ośrodek TV dzięki otrzymaniu magnetowidu? Z tym pytaniem zwróciliśmy się do redaktora naczelnego Ośrodka — Adama Kilnara.

— DO TEJ PORY zmuszeni byliśmy transmitować lokalny program „na żywo”. Jest to bardzo uciążliwe i kłopotliwe. Nie można dokonać żadnych korekt,

poprawek itp. Ponadto — ogranicza to znacznie tematykę audycji. Miejsce na antenie otrzymujemy z reguły późnym popołudniem, a wówczas — z przyczyn technicznych — nie można już filmować, bo jest za ciemno.

DZIEKI otrzymaniu magnetowidu będziemy mogli nagrywać przygotowane programy, dokonywać w nich jeszcze niezbędnych poprawek, słowem — „dopracowywać je”. Poprawi się więc ich jakość. Nie bez znaczenia jest również fakt, że audycje będziemy mogli przygotowywać w godzinach najbardziej nam odpowiadających. To znacznie poszerzy tematykę, którą będziemy mogli zgłaszać. Zawsze zarejestrowane programy, możemy emitować z taśmą magnetyczną (nagrywanej i obraz i dźwięk) — w dowolnym dniu i godzinie. Ogólnie rzecz biorąc, że magnetowid pozwoli nam na uatrakcyjnienie lokalnego programu. A ponadto... Po transmitowanych „na żywo” audycjach nie pozostaje żaden ślad, natomiast zarejestrowane na magnetowidzie — można grać i po jakimś czasie znów odtworzyć.

NIE BEZ ZNACZENIA jest także fakt, że urządzenie znacznie skracza czas przygotowywania programu. Taśma magnetyczna nie wymaga bowiem obróbki chemicznej.

— Dziękujemy za rozmowę i życzymy kolegom z telewizji oraz widzom — samych „bombowych” programów ze Szczecina. (zdan)

ZAKUPIONY przez CWF film prod. NRF dotyczący problemów wychowania seksualnego pt. „Helga” wejdzie niebawem na ekran kina studyjnego „Delfin”, natomiast zorganizowane i zamknięte seanse dla młodzieży szkolnej odbywać się będą w „Kosmosie”.

Kronika wypadków

NA przejeździe kolejowym przy skrzyżowaniu ul. Bytomskiej, Hryniewieckiego i Kujota samochód chłodnia z rejestracją bugarską nie zastosował się do znaków obowiązkowego zatrzymania i wpadł na przelazony na przejeździe pociąg. Katastrofa nie pociągnęła za sobą ofiar w ludziach, jednak straty materialne są dość znaczne. Wykolejony został przy tym jeden wagon kolejowy.

Na ul. Rew. Październikowej z jadącej „Nysy” nr rej. MA 45-10 omiataciel innw samochód wypadła 46-letnia Regina S. Kobieta doznała obrażeń ciała i przewieziona została do szpitala.

Z dachu złobka przy ul. Tomaszewskiego spadł Andrzej G., mieszkaniec ul. Grudziądzkiej. Mezczyzna doznał licznych obrażeń: m. in. urazu klatki piersiowej, głowy i kręgosłupa i przewiezony w szpitalu.

W domu przy al. Wojska Polskiego spadał ze schodów 42-letnia Genowefa M. Kobieta doznała urazu nogi i opatrzona została przez lekarza Pogotowia Ratunkowego.

Straż pożarna odnotowała dwa poważniejsze pożary. We wsi Dawa w pow. myśliborskim spłonęła stodoła, a w niej siano i stonka. Własność rolnika Jana R. Straty materialnie wynosiła ok. 45 tys. zł. Natomiast w jednej z wsi powiatu Chojna spłonęło 5 stogów siana należących do Henryka N. Straty. Wyszła ok. 20 tys. zł. Przyczyny pożarów ustali dochodzenie.

Komunikat MO

WŁAŚCICIEL samochodu osobowego marki „Syrena”, z którego 28 lipca br. na drodze prowadzącej do Pobierowa skradziono aparat fotograficzny marki „Zorka 5” oraz radio tranzystrowe „Mariola” — proszony jest o zlokalizowanie się na odbiór w/wym. przedmiotów do Komendy Powiatowej MO w Gryficach.

Kampania wyborcza trwa PUSTKI NA ZEBRANIACH mieszkańców

5 WRZEŚNIA BR. rozpoczął się w naszym mieście pierwszy etap wyborów do samorządu mieszkańców. Obecnie odbywają się zebrania lokatorów (łącznie 253) na których szczytnianie wyłonić mają delegatów na 136 obwodowych konferencji wyborczych.

NOWE uprawnienia komitetów osiedlowych i obwodowych, które zastąpią dotychczas działające komitety blokowe i rejonowe, gwarantują znacznie większe niż dotychczas uprawnienia organizacji samorządowych i poszerzenie pola ich działania. Obecnie bowiem powiększone zostały funkcje kontrolne tych organów, które w interesie mieszkańców, sprawować będą nadzór nad gospodarką mieszkaniową, stanem budynków i ich otoczeniem, rozbudowa zaplecza socjalnego, usługowego i kulturalnego osiedli, oraz zajmą się organizowaniem współżycia ludzi zamieszkanych pod jednym dachem.

Przyrodniczy fenomen Kwitną kasztany!

OD kilku dni Czytelnicy „Kurier” sygnalizują, że w Szczecinie, przy ul. 3 Maja oraz w zbiegu ul. Potulickiej i ul. Narutowicza, po raz drugi w tym roku zakwitły kasztany. Nie wiemy, czy przypadkiem ten przyrodniczy fenomen nie jest znakiem ostrzegawczym i przypomnieniem dla tych studentów, którzy mają do uzupełnienia egzamin poprawkowy. Pora kwitnienia kasztanów jest bowiem, jak wiadomo, porą wyciecznych przygotowań egzaminacyjnych.

A teraz bez tarła! — ponownie kwitnienie kasztanów jest — jak twierdzą ogrodnicy i rolnicy — zapowiedzią długiej i łagodnej jesieni. Czy szczecińskie kasztany nie omyliły się w swej meteorologicznej prognozie przekonamy się, (ten)

Najpiękniej w rozarium

ZACHĘCAMY do odwiedzenia rozarium w Parku im. Hanki Sawickiej. Jest to bezspornie jeden z najpiękniejszych zakątków Szczecina.

Fontanna, mozaika „królowych” kwiatów, unoszący się w powietrzu zapach róż — wszystko to działa relaksowo. Rozarium jest więc idealnym miejscem do wypoczynku po pracy. (zdan)

Notatnik szczeciński

KURSY języków obcych: angielskiego, niemieckiego oraz telewizyjne kursy matematyki w salce organizuje Międzyzakładowy Klub Pracowników Łączności „Poczyteln” ul. Wolności 20. I. Przyjmuje i udziela i przyjmuje zgłoszenia sekretariat klubu w godzinach 12-16. tel. 386-08.

VARIETE „Kaskada” zawiadania swoich bywałców o zmianie godzin rozpoczęcia programów w salce „Kapitańskiej” — codziennie z wyjątkiem niedziel i poniedziałków o godz. 22. Nie sprzedają szczecińskim ani jednej w soboty, niedziele i poniedziałki o godz. 21. W bieżącym miesiącu występują: wierski duet „Tanczyki”, „Klary” i „Tibor” oraz „Gracia”. Taniec towarzyski prowadzi Krystyna Demska.

NAWET tam, gdzie zebrania przeprowadzono, uczestniczyło w nich od 15 do 30 procent uprawnionych do głosowania. Zia wisko to świadczy o niezbyt wielkim zainteresowaniu kampanii wyborczą.

Wydaje się, że mimo wielkiego wysiłku dzielnicowych rad narodowych, które dołożyły sta-

rań, aby zebrania te odpowiednio zorganizować, zawiodła trochę strona propagandowa przygotowawcza. Urzędowo sformułowane druczki zawiadomień o tych zebraniach, naklejone na klacie schodowej lub w bramie nie są wystarczającą zachętą do przybycia na spotkanie. Niektóre z nich nawet umykalają uwadze mieszkańców. (ten)

W sprawie proszków i kosmetyków

...kowała wieszają

Przed kilkoma dniami „Uroda” poprzez ekran TV przekonywała panów, że eleganci mężczyzna używać tylko kosmetyków o nazwie „Ewa”. W rzeczywistości w sklepach buteleczki emalii zwykłej, choć chcieli kupić 4 tys. szt. Natomiast zamówienie na 15 tys. szt. lakieru perlowego „okolia” 8 tys. szt. Niby nie ma w przemyśle żadnych trudności, a jednak zakłady „Polen” sprzedają naszemu Arzędowi jedynie 28,8 tys. szt. lakieru, podczas gdy potrzebował 40,9 tys. A przysłały do tej pory zaledwie 13,00 szt. A więc... jeśli jest dobrze, czemu jest źle?

Podobnie jest zresztą ze zmywaczem do lakieru, którego również brakowało w szczecińskich sklepach przez długie tygodnie. Handlowcy chcieli kupić w „Polenie” 8 tys. butelek zmywacza bezazetonowego, sprzedano im 3 tys., a przysłano, jak dotąd, tylko 1 tys i znów „Ewa” z 40 tys. zamówionych butelek dostarczyła jedynie 28 tys. Zakłady „Inco” sprzedają „Arzędowi” o 5 tys. szt. mniej niż chciał, a „Polen” i „Centrale” Laboratorium Chemiczne zalegają z dostawą po 3 tys. butelek. (zdan)

Przezysł chemiczny robi postępy, umie towar sprzedzić i zbiera pochwały. Ale ciężki za brak w sklepach chemicznych rewelacji — zawsze zbierała handlowcy. Nawet te nie zadowolone. A na jakiej zasadzie? Starej i znanej: Cygan zawił... Ale Cygan dał się również dla towarzystwa powiesić. Takiej ofiary nikt od producentów artykułów chemicznych nie wymaga, ale niechże przynajmniej czują się współodpowiedzialni za dobre, a przynajmniej dostatecznie zapoznanie się z tym, co w swoje własne, reklamowane towary. (zdan)

W niedzielę 23 bm. „Święto latawca”

48 nagród dla wszystkich proporcystyk... i grochówka nowy punkt budowy latawców

DZIS rozpoczyna pracę czwarty punkt budowy latawców, zorganizowany przez WSS „Spolem” w związku z zbliżającym się (niedziela 23 bm.) „Świętem latawca”. Punkt mieści się w Dąbku przy ul. Żaglowej 9 m 2 (w mieszkaniu prywatnym) i czynny będzie w poniedziałki i środy od g. 12—18. Tu, podobnie jak w trzech pozostałych punktach (adresy podawaliśmy w niedzielnym numerze „Kuriera”) instruktor czeka, z materiałami, na tych którzy tu zechcą zbudować swój latawec.

„ŚWIĘTO LATAWCA” składa się z konkursu WSS w którym uczestniczyć będą ci, którzy zbudują swe latawce w domu oraz z ZAWODÓW do których mogą przystąpić tylko ci, którzy zarejestrują się przednio w jednym z punktów budowy latawców skorzystają z porad instruktorów oraz mają co najmniej 10 i nie więcej niż 16 lat. SZANSE na zdobycie nagrody ma 48 uczestników „Święta latawca” i to nagrody jaka sobie każdy sam wybierze, bowiem organizator postanowił w tym roku nagrodzić dzieci bonami towarowymi różnej wartości, za które kupią sobie to o czym marzą. Najwięcej nagród — 15 czeka na konstruktorów latawców dla dzieci, 8 — latawców skrzynekowych, a 11 (mniej wartościowych) na tych, którzy skłękają gotowe modele pt. „Jaskółka”. Dla tych, którzy wezmą udział w konkursie przewidziano 14 nagród.

Wszystcy uczestnicy otrzymają okolicznościowe proporzety i tradycyjną... grochówkę. Informacje telefoniczne można uzyskać w WSS „Spolem”, tel. 378-11.

Kto następny po WPTO?

Koncentracja sprzedaży nowości

TOWARY z grupy nowości nie docierają, niestety do rąk w takich ilościach, jak by sobie tego życzyli zarówno zapotrzebowaniu naszego miasta, jak i jego mieszkańcy. Skutek jest przeważnie taki, że jeśli kilkanaście sklepów otrzyma po kilka sztuk atrakcyjnych bluzek czy spodni, rzadko są one osiągalne dla zwykłego klienta. Aby więc deficytowy towar miał szansę trafić do przeciętnego śmiertelnika, jedynym rozwiązaniem jest — koncentrowanie sprzedaży nowości w jednym bądź kilku placówkach handlowych.

Wolewódzkie Przedsiębiorstwo Handlu Odzieżą wychodząc z tego szluszego założenia wyprodukowało dwie placówki do sprzedaży nowości. Dla pań oferować je będzie sklep „Roksan” przy pl. Żołnierza Polskiego, dla panów „Adam” przy ul. Wielkiej.

WPTO poszło zresztą za przykładem WPHS, który jako pierwszy w naszym mieście zastosował takie rozwiązanie. Naśladownictwo wskazuje. A nawet — konieczne do czasu, dopóki tzw. artykułów deficytowych i należących do grupy nowości, nie będziemy otrzymywali po dostatkim, a przynajmniej znacznie więcej niż obecnie. (zdan)